

E-KÜLALISTUNNI TÖÖLEHT

Tunni teema: Minu eriline koosloomeline Eesti

Tunni eesmärk: Õpilased saavad teada avaliku ruumi koosloome programmi olemusest ehk uut moodi demokraatiast ja saavad mõtestada, mida see nende jaoks tähendab või tutvuda täpsemalt rahvaalgatuse keskkonna ja selle võimalustega.

GRUPITÖÖ JUHEND

Teie ülesandeks on analüüsida külalisõpetajate poolt tutvustatud avaliku ruumi koosloome-programmi osalemisega seotud aspekte omaealiste seisukohast ehk, kas selline nõ demokraatia vorm oleks atraktiivne teie jaoks ja kas te osaleksite selles protsessis aktiivselt.

Teie arutelu toimub 6-liikmelistes gruppides "6 mütsi meetodi" järgi, kus, igal õpilasel on oma roll (rollid on toodud eraldi lehel). Arutelu läbiviimiseks:

- jagage rollid
- võtke iseseisvaks ettevalmistuseks aega 3 min (kasutage video jooksul ülestähendatud infot)
- käivitage arutelu, mille jooksul iga õpilane saab sõna
- tehke lühikokkuvõtte olulisimatest ideedest, mis grupis kõlasid ja mis teie grupi seisukohta enim peegeldab.

Soovitus: Mõistlik on seisukohtade esitamisel alustada "Valgest Mütsist".

KUUE MÜTSI MEETOD võimaldab arutluse all olevale teemale läheneda erineva perspektiivi või seisukohaga. Alljärgnevalt on ära toodud rollid, millest lähtuvalt iga osaleja oma seisukoha kujundab, et arutluse all oleva teema kohta teadvustada võimalikult palju erinevaid perspektiive.

Valge Müts - valge tähendab neutraalsust, puhast informatsiooni ja fakte. Ilma kriitikata. Peaks küsima selliseid küsimusi, nagu: Mis informatsioon meil olemas on? Mis informatsiooni me vajame? Mis informatsioon on puudu? Mis küsimusi me küsima peame? Kuidas me saame selle informatsiooni? Informatsiooniks võivad olla selged faktid kui ka kellegi teise arvamused (mitte Sinu enda ega teiste koosolekul viibijate) antud teemal. Kindlatele faktidele tuleks anda rohkem kaalu, kui arvamustele ja muule ebakindlale informatsioonile.

Kollane Müts - Kollane Müts tähendab konstruktiivset positiivsust. Optimismi. Põhimõtteliselt on tegu Musta Mütsi vastandiga - positiivse hinnangu andmisega probleemidele ja nende võimalikele lahendustele. Seda mütsi kandes otsitakse väärtust ja kasutegureid. Kollast Mütsi kandes peaksid tulema konkreetsed ettepanekud probleemi lahendamiseks. Samuti kuuluvad unistused ja visioon Kollase Mütsi alla.

Punane Müts – tihti oleme harjunud koolikeskkonnas emotsioone vaos hoidma. Sellega võib kaduma minna palju olulist informatsiooni. Emotsioonid segavad või isegi halvavad mõtlemise, seega on väga oluline, et emotsioonide väljendamiseks on antud luba ja aeg. Punane Müts on just emotsioonide jaoks. “Kõhutunne ütleb, et see idee ei lenda”. Punase Mütsi ajal saab väljendada erinevaid emotsioone – entusiasmi, meeldimist, neutraalsust, ebakindlust, kahtlemist, segadust, rahulolematust jne. Emotsioonid on alati individuaalsed ja väljendatakse ühekaupa.

Must Müts – kõige olulisem ja kõige kasutatum kõikidest mütsidest. Must Müts on ettevaatlikkuse müts. Must Müts on kriitilise mõtlemise jaoks. See aitab meil vältida ideid ja tegevuskavasid, mis on kahjulikud. Siin tuleks vältida selliseid väljendeid, nagu: “Mulle ei meeldi see idee”. Selline lause kuulub Punase Mütsi alla. Loogilised ja põhjendatud seisukohad on Musta Mütsi tööriistad. Kui on ajaliselt võimalik peaks Musta Mütsi juurde tagasi pöörduma mitmeid kordi, et analüüsida vahepeal tekkinud ideid.

Roheline Müts – energia ja loovus. Alternatiivide otsimine on Rohelise Mütsi põhiline funktsioon. Ideed võivad olla absurdsed, kuid eesmärk on välja töötada ja jõuda uute ideedeni. Tavaliselt lahterdatakse inimesed loovateks ja mitteloovateks. Roheline Müts julgustab kõiki loovalt mõtlema.

Sinine Müts – Sinine Müts on kontroll, mis eeldab, et ta on tutvunud kõikide Mütside rollidega. Sinise Mütsi kandja organiseerib koosolekut ja mütside kasutamist. Sinise Mütsi kandja mõtleb sellele, mis mõtlemist olukord vajab ja mis värvi mõtlemist oleks vaja rakendada, et arutelu eduka lõpuni viia. Sinine Müts defineerib probleemi ja formuleerib küsimused, teeb kokkuvõtteid, jälgib reeglite järgimist.